

بندې مرغه

ليکوال: ډاکټر معمار حشمت الله اتمر
پيڅليک: وړې / کال ۴۰۶ پېردي

Ketabton.com

بندی مرغه

.....

لیکي پوهه:

سرلیک: بندی مرغه

لیکوال: ډاکټر معمار حشمت الله و، اتمر،،

ابدپتور:

د پڅښتنی ډیزان: ډاکټر معمار حشمت الله و، اتمر،،

څپرندوی:

چاپشمپر: ۳۰

چاپ نېټه: میاشت – وری / کال ۱۴۰۶

واتس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښنالیک:

atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له لیکوال او څپرندوی سره خوندي دي، بي اخځ
بنووني ترې د گټې اخيستنې اجازه نه شته.

بندی مرغه

.....

لړلیک

چوپړی

سرلیک

- ۱..... پڅښتی،
- ۲..... بسم الله الرحمن الرحيم
- ۳..... لیکي پوهه:
- ۴..... لړلیک
- ۵..... ترانې (پیل، شروع، برید)
- ۷..... د یادښتونو له پاره:
- ۸..... کیسه، داستان یا ناول:
- ۵۳..... د چاپ شویو کتابونو لېست
- ۵۸..... د کار لاندې کتابونو لېست
- ۵۹..... د امکان او وخت په صورت کې
- ۶۰..... د پڅښتی څټ

بندي مرغه

.....

تران (پيل، شروع، بريد)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

بي پایه ستاينه او بي حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چي د وجود ماني او کاینات يي د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل سپېڅلي ذات او عبادت د حقيقت له پېژندلو پرته جوړ کړل. هغه د ذات پوهه، عالي، لوړ او بنکلي نومونه دي، او کائناتو د پيدايښت يوه حتمي لامل دی. عظمت، د ټولي نړۍ موجوديت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق د رسيدو جوهر په يوه والي کي د اعتراف، تباهي او بي وسي يوه له لوړو وسيلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل مي و غوښتل د کوشنيانو(کوچنيانو)، تنکيو ځوا نانو له پاره بنکلی داستان (کيسه، يا ناول) وليکم او د خپلو کتابونو مينه والو او لوستونکو سره يي گډ (شريکه) کړم.

زما د کتابونو مېنه وال يوازي معماران او انجينران نه دي، نه بايد اوسي، نوڅکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو ليکونو کي توپير راوړم چي د هرې څانگي مېنه وال په کي ډېر شي، دا کار به ما دېته اړ کړي چي ليکنې مي توپير و لري او هم به مي مينه وال ډېر شي.

بندی مرغه

.....

پاکه ربه!

زمور له پاره خپله لاره بې ستونزې کړه، تر څو مور له تا پرته بل څوک و نه وینو او نه یې پېژنو. زمور سره مرسته و کړه تر څو مو په وجود کې د غرور نخبه پاتې نه شي او د اسلام د دین له سپيڅلو بنده گانو څخه مو و بولي.

یادونه:

- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر درنښت هېله کېږي چې، خپلې غوښتنې او وړاندیزونه د دې کتاب د بیا کتنې له پاره، زما سره گډ (شریکه) کړئ.
- انځورونه د گوگل سایټ نه د داستان مطابق اخیستل شوي دي.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په در نښت
ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

بندی مرغه

.....

د یادښتونو له پاره:

..... -۱

..... -۲

..... -۳

..... -۴

..... -۵

..... -۶

..... -۷

..... -۸

..... -۹

..... -۱۰

بندي مرغه

.....

کيسه، داستان يا ناول:

جمعه دين اكا په کڅ کي ژوند کوه.

کڅ ډېر بنکلی او شين و.

هرې خوا راز، راز شني وني بنکارېدي.

پوه خوا يي بنکلي او چت غرونه او بلي خوا يي سين(سيند يا درياب)
و.

کڅ کي ميوي لرونکي وني هم پرېمانه وي.

الته به راز، راز مرغی راتلي بيا به د هغه خای نه نورو سيمو ته
کډه کوه.

د جمعه دين درې خامن وو.

هغه لور نه درلوده.

مشر زامنو به يي کار کوه او د ټولو نه کشر يي د کار سره مينه نه
درلوده.

د کشر زوی نوم يي تورگل و.

تورگل به کله ناکله د خپل پلار او ورونو سره مرسته کوه.

د هغه مينه د دام کېنولو او مرغيو بنکار سره وه.

هغه به دامونه او پټکي جوړوي او غولکه يي هم درلوده.

هغوی کومه خپله ځمکه نه درلوده.

بندي مرغه

.....

هغوی به د کلي خان ځمکه کره او د هغه پورې اړوند بزگر کور
کې اوسېده.

د هغوی کور یوه لویه کوټه درلوده چې په یوې خوا کې یې غوډل
کوم کې چې غواگانې، خره تړل کېدل او بلې خوا کې به هغوی ژوند
کوه.

د کوټې مساحت اته ویشت متره مربع وه چې سور یې څلور متره او
اورډوالی یې اوه متره وو.

په غوډلي کې آخور (وابنه خور یا کاه خور) شتون درلود.

کوټې یوه د لرگي دروازه درلوده او یوه کوشنی کرکې د روښنایي
او د هوا د تبادلې له پاره.

د دروازې سور (بر یا غرض) یې اتیا سانتي او اوچت والی یې هم
یو مترو پنځوس سانتي و.

د دروازې دوې پلې درلودې کومې چې هرې پلې سور یې څلوېښت
سانتي وې.

یوې دروازې زنجیر درلود او بلې یې پوزه (بېنچه).

کرکې خورا کوشنی یانې (یعنې) پنځوس سانتي په پنځوس سانتي
کې وه.

کرکې یوازې چوکاټ درلود او کومه د خلاصېدو پله (پاڼه) او شیشه
یې نه درلوده.

بندی مرغه

په ژمي کې به يې ورته پلاستيک ټکواوه او پسرلي کې به يې بېرته لري کوه.

بام يې خټين او يوه موری يې درلوده.

موری هم د نغري د پاسه وه چې دود ترې د باندي و وځي.

بام ته هم يوه خټپنه زينه وه چې هېڅ راز کتاري يې نه درلودې.

د باران په ورځو کې به ختل او پورته کېدل خورا گران (دروند، سخت) وو.

بام د باندي خوا نه، يوه لرگي ناوه درلوده.

د کوټي مخي ته يوه غټه د توت ونه هم وه چې توتان يې بي دانه وو.

جمعه دين په ونې کې خپلو زامنو ته، ټال اچولي و.

ټال ته به د کلي نور ماشومان هم راتلل او ټال به يې خوره.

ونه ډېره اوچته وه.

راز، راز مرغان به په ونې کې کښېناستل.

ماښام به د چونچونو او شارو گانو شورما شور وو.

تورگل به د شپې له خوا په غولکې ښکار کوه.

د هغوی او نورو گاونډيانو چرگان او چرگي به هم ونې ته خټي او خانگو کې به کښېناستي.

شپه به يې تېروه او ملا آذان سره به بېرته کښته کېدي او شاوخوا به گرزېدې.

بندی مرغه

.....

د ونې لاندې یوه کوشنۍ برنده (سوپه، صوفه) وه.
جمعه دین به کله ناکله پر برنډې بیده کېده.
ځینې وختونه به الله بنځي ټولېدې او غورې به یې کوي.
وختونه تېرېدل او تورگل هم لوېده.
د پسرلي ورځې وې.
تورگل له خوبه وختې پاڅېد.
دام او پټکي یې له ځانه سره واخیستي.
دام یې پر ځمکې کېښود.
پټکي یې د ونو په څانگو کې کېښودې.
مرغی، ډېرې لږې وې.
څه وخت تېر شو.
لمر را وخوت.
او(هوا) توده(گرمه) شوه.
هغه وړی شو.
دام او پټکي یې الله پرېښودې او خپله کورته لار.
مور یې تود جوارۍ په تېۍ پوخ کړی او شین چای هم تیار و.
هغه کوټي ته ننوت.

بندي مرغه

.....

سلام يې واچوه.

مور يې د هغه سلام ته وعلیکم و ويل.

بيا تورگل د نغري سره نږدې کښېناست.

پر نيښي يې پلټی و وه.

مور يې دسترخوان هغه ته نږدې کړ.

تود جوارى يې پرې کښنود.

بيا يې په پياله کې، چای واچوه او هغه ته يې نږدې کړ.

بوره نه وه.

هغې مسين کندانې (قندانې) چې په کې توره گوره (گره) وه، هم
تورگل ته نږدې کړه.

هغه د کندانې سر خلاص او يوه کوشنی چکی گوره يې ترې
واخيسته.

بيا هغه يې په ډبرې ماته څه يې په جب او نوره يې د چای او ډوډی
سره وخوړه.

خپټه يې مړه او شکر يې و وېست.

بيا له ځايه پاڅېد (اوچت) شو.

خپل واسکت يې له ځانه و باسه او د کوتې په مېخ کې يې زورند
کړ.

تاخچې ته لاړ او غولکه يې واخيسته.

بندی مرغه

.....

هغه يې په غاړه کې واچوه.

بيا يې خټو نه جوړشوي گاتي هم واخيستل اوپه جبونو کې يې واچول.

په کوټې کې وگرځېد.

بيا د باندي شو او د کلا دروازي ته، لاړ.

دروازې نه و وت او د دام او پټکو خوا، روان شو.

الته نږدې شو.

پټکې کې يوه مرغی بنده شوې وه.

هغه منډې کړې او پټکې ته يې ځان ورساوه.

په پټکې کې يوه بڼکلې مرغی بنده شوې وه.

بندی مرغه

.....

د مرغی نوم آدم چهره او ډېر بڼکلی رنگ يې درلود.

تورگل پټکه له ونې واخيسته او پر ځمکې کښېناست.

مرغی يې په کين لاس و نيوه او غوښتل يې چې پر بڼی (راسته) لاس يې خلاصه کړي.

مرغی د تورگل په لاس باندې، خوله ولگوه.

خو تورگل هغه خوشي نه کړ.

بيا د پټکي يې خلاصه کړه او په لاس کې يې ټينگه و نيوه.

بندې مرغه

.....

مرغی به د تورگل پر لاس خوله لوگه تر څو یې خوشې کړي مگر
تورگل هغه خوشې نه کړه او کور ته یې ورسوله.
په ونه کې یې کپس زورند و کوم چې مرغه یې مردار شوي و.
تورگل کپس را کښته او مرغی یې په کې بنده کړه.
بیا یې څه شولې په کوچني لوبني کې واچوي او کپس ته یې د ننه او
یوې خوا کې یې کېښودې.
بیا یې جام راوخیست او د منگي نه یې اوبه واخیستې او هغه ته یې
په اوبوخورکي (اوخورکي) کې واچوي.
بیا یې کپس د ونې په څانگې کې بند کړ.
څو ځل یې د کپس شاوخوا وکتل چې کوم لرگی یې مات نه وي او
هغه د کپس نه، و نه وځي.
کپس جوړ وه.
بیا هغه ورو، ورو بېرته لار.
د کلي نه د باندې او پټو ته لار.
دامونو ته یې وکتل.
څو مرغی په کې بندې وې.
یوه، یوه به یې خلاصوه او پر چاکو به یې حلاله وه.
بیا به یې بال پیچه کوي او د پولې تر شا (څټ) به یې ایښودې.
تر غرمې یې گزمې و کړې.

بندی مرغه

.....

د نورو خواوو نه به مرغی شری او دامونو خوا ته یی لیری.
غرمه شوه.

اوا هم توده شوه.

مرغی د سیمی و تیبنتېدی.

لری سیموته لاری.

تورگل هم دام تول کری.

هغه یی په آچی (دوی شاخه لرگی د غولکي په شان) واچوه.

پتکي یی هم د ونو د خانگو نه خلاصی کری، تر څو نور څوک یی
وی نه سی.

بیا یی مرغی هم په لاس کې و نیوی او کلي خوا روان شو.
کلي ته ورسېد.

د ننه شو او خپلي کوتي ته لار.

کور کې څوک نه وو.

مور یی په بلي برنډې ډوډی پخوی.

پلار او وروڼه یی په کروندو کې، کار کاوه.

دام او پتکي یی پر برنډې کېنودې او خپله کوتي ته د ننه شو.

هغه، مرغی کوتي ته د ننه کری تر څو پینو یی و نه خوري.

هغه یی په تاخچي کې کېنودې او پر سر یی خپل څادر واچوه.

بندي مرغه

.....

بيا بپرته برنڊي ته راغی.

کپناست.

دام يي په اصولو سره ټول کړ.

بيا يي د پټکو سره د کوټي په تاخچي کي کپنود.

آچه يي هم د کوټي په لرگي ميخ کي زورند کړ.

هغه بيا برنډي ته لاړ او کپناست.

د مرغی په ننداره شو.

هغی لږي شولي و خوږي او د کپس د ننه په ځانگي کپناسته.

شاو خوا يي کنل او غوښتل يي چې له کپسه و وځي.

هغه تاوه را تاوېده او سوری يي لټاوه.

کپس ډېر کلک و.

د وتو لاره نه وه.

مرغی هم ډېره چابکه او هوښياره وه.

يوه ورځ چې تورگل غوښتل هغه ته دانه او اوبه واچوي، هغی ځان

غلی و نيوه او د کپس په کونج کي، کپناسته.

تورگل هغه وليده او سوچ کوه چې هغه ناروغه ده.

بيا کپس ته نږدې شو.

کپس يي وخوزاوه، هغی ځان په تگی و هلی و.

بندي مرغه

.....

تورگل ډېر خواشینی شو.

کپس یې له ونې بسکته کړ.

هغه یې برنډې ته، یو وړ.

بیا یې و ویل:

هی، هی!

افسوس چې شکلي مرغی هم ناروغه شوه.

بیا یې کپس منځ ته و کتل.

دانه او اوبه یې هم درلودل.

بیا یې زیاته کړه.

دانه او اوبه هم لري.

کېدای شي ډېر خفه شوې او یا گرمی وهلي وي.

بیا یې کپس ځانته نږدې کړ.

د کپس دروازه یې خلاصه کړه.

مرغی یې د کپس نه و باسه او د کپس پر سر یې کښېناوه.

مرغی خپلې سترګې پټې او خلاصې کوي.

کله به ونې او کله به یې تورگل ته کتې.

هغه د وخت په انتظار وه.

بندي مرغه

.....

په دې وخت کې مور يې ورته غږ کړ.

تورگل و ويل څه وايي؟

هغې و ويل:

کوټې ته راشه او د غنمو بورۍ او چټه او پر گرمچي يې کېږده تر
څو مورکان يې سورۍ نه کړي.

هغه و ويل:

سمه ده!

بيا کوټې ته د ننه شو.

ژر يې بورۍ اوچته او پر گرمچي يې کېښوده.

بيا د باندې شو.

ژر يې کپس ته نظر واچوه.

مرغۍ نه وه.

هک پک شو.

بيا د کپس شاو خوا يې و کتل، څه نه په سترگو کېدل.

ونې ته يې نظر واچوه.

په ونې کې هم نه مالومېده.

بيا يې سوچ وکړ.

له ځانه سره يې و ويل:

بندی مرغه

.....

کېدای شي کومې پيشو نيولې او خوړلې يې وي.

بيا بام ته وخت.

شاوخوا يې وکتل.

څه نه پر سترگو کېدل.

کومه پيشو او يا سپی هم نه ښکاره کېده.

بيا ونې ته يې وکتل.

څو چونچونې ناستې وې او د هغه په ليدو سره له ونې واو لوتې.

تورگل بېرته کوز شو.

کپس يې واخيست او په ونې کې يې زورند کړ.

داني او اوبو سره يې غرض و نه کړ.

دروازه يې هم خلاصه پرېښوده.

بيا غولکه يې واخيسته او د کور نه د باندې شو.

دېرې (باغچې) ته لاړ.

الله الکان (هلکان) او د هغه همزولي هم وو.

هغوی ته يې د مرغه کيسه وکړه.

هغوی هم خپه شوو.

بيا يوه الک (هلک) هغه ته و ويل:

بندی مرغه

.....

سوچ مه کوه!

ته دامنونه او پټکي لري.

ژر به بله مرغی ونیسي.

هغه و ويل:

مرغی به ډېرې وي.

خو!

د هغې مرغی په شان به، نه وي.

بيا د هغوی نه جلا او ډېرې ته لار.

الله ونې ډېرې وي.

څه گاتي يې ټول کړل.

هغه يې په جبونو کې واچول.

بيا يې غولکه له غاړې خلاصه کړه.

گاتي يې په کې کېښود.

په يوه لاس يې غولکه او په بل لاس کې يې د غولکې کاسه ونيوه.

وراندې ته او ونو ته يې کاته.

مرغی هېڅ نه وي.

تر ماښامه وگرځېد او هېڅ تک يې و نه کاوه.

بندي مرغه

.....

اوا (هوا) تياره شوه.
د مرغيو او شاروگانو آوازونه پيل شوو.
هغوی د کلي په اوچتو، اوچتو خانگو کي ناست وو.
بنکلي نغمي او آوازونه يي کول.
تورگل هم ډېر ستړی شوی و.
ډېر گرځېدلي او هېڅ ناست نه و.
خلک ټول د هرې خواو نه کورونو ته، تلل.
تورگل هم خپله غولکه په غاړې کړه.
جبونو کي يي گاتي وو.
هغه ډېر درانه وو.
تورگل د گاتو سره عادت شوی و.
هغه هم د نورو کسانو په شان کورته لاړ.
کوټي ته ننوت.
گاتي يي له جبه و وېستل او په تاخچي کي يي کېښودل.
بيا يي غولکه له غاړې خلاصه کړه.
هغه يي هم د گاتو په سر کېښوده.
کوټه تياره وه.

بندي مرغه

.....

تاخچې ته لار.

الکين يې را واخيست.

هغه يې وخز او ه.

الکين، تيل درلودل.

بيا يې اور لگيد واخيست او هغه يې روښانه کړ.

مور يې د خان کور کې په پخلي بوخته وه.

پلار او وروڼه يې هم نه وه راغلي.

خو دکيکي تېرې شوي.

پلا او دوي وروڼه يې هم ورسېدل.

تورگل هغوی ته سترې مه شئ و ويل.

هغوی هم ورته و ويل:

لوی شئ.

تورگل گرمچې ته نږدې او هغه ته يې تکیه وکړه.

خه وخت تېر او مور يې هم ورسېده.

د شپې ډوډۍ تياره (آماده) وه.

هغې د شوتلي (شفتلي) سابه پاخه کړې و.

جواري هم تاوده وه.

بندی مرغه

.....

تازه يي د تناره نه وپستلي وو.
بيا يي دستر خوان اوار (هوار) كړ.
تورگل د لاس اوبه راوړي.
لمړی يي پلار، بيا يي وروڼه ته واچوي.
بيا يي خپل لاسونه پرېمنځل.
دستر خوان ته كېناستل.
پر خوړو يي پيل كړ.
ډوډی و خوړل شوه.
بيا مور يي چای راوړ.
چای هم و څښل شوو.
بيا مور يي تورگل ته و ويل:
ولي نن خپه يي؟
هغه و ويل:
مرغی ناروغه وه.
ما د كپس نه و باسه او هغه پر سر مي كېناوه.
تا غږ كړ.
زه كوتې ته راغلم او بوری مي په گرمچي كېښوده.

بندې مرغه

.....

ژر بېرته را و وتم.

جای وه، جولا نه وه.

مرغی ورکه شوې وه.

پوې نه شوم چې څه شوه.

مور يې و ويل:

هغه به اولوتې وي.

تورگل و ويل:

نه!

ته څه وايي؟

هغه ناروغه وه.

اولوتی نه شوه.

هغې و ويل:

سوچ مه کوه.

ونې ته بڼې، بڼې او بڼکلي مرغی را ځي.

مرغی په آزاد ژوند خوشحاله وي.

تا هغه په کپس کې بندې کړي وه.

که انسان هم بندې شی، زړه به يې پرک وچوي.

بندې مرغه

.....

بيا هغه خوارکی، مرغی.

هغې به هگی درلودې.

کېدای شي بچيان يې درلودل.

تا ونيوه او په کپس کې دې بندې کړه.

نور داسې کار مه کوه!

هو!

بله خبره مې په یاد شوه.

هغه داچې:

اوس د پسرلي وخت دی.

په دې وخت کې، ټول مرغان هگې اچوي بيا هگی بچيان کېږي.

يوه څو مياشتې بنکار مه کوه!

ډېر وبال (ډېره گناه) لري.

پرېږده چې د مرغيو نسل ډېر شي.

تورگل و ويل:

مرغی څه وبال لري؟

په دې وخت کې پلار يې په غصه شو او وېي ويل:

مور دې رېښتيا وايي.

بندي مرغه

.....

په دې وخت کې بنکار ډېره گناه لري.

مشر ورو يې هم و ويل:

ما هم د ماجت له ملا امام نه اورېدلي چې د پسرلي او مني وخت کې نه يوازې بنکار اوبال (گناه) لري، بلکه هگيو خوړل يې هم غټ اوبال (گناه) لري.

بيا تورگل و ويل:

لکه چې ټولو سره لاس يوه کړی دی.

بيا مور يې و ويل:

مونږ ټول رېښتيا وايو.

بيا يې زياته کړه.

روسته له ننه، زه خو د بنکار غوښه نه پخوم.

تورگل و ويل:

سمه ده!

که سر له سبا بنکار پرېږدم، څه به وکړم؟

پلار يې و ويل:

زمونږ سره به کروندو کې کار وکړئ.

کار به زده کړي.

په ځوانۍ کې به دې، په کار شي.

بندي مرغه

.....

هغه و ويل :

سمه ده!

په خبرو اترو شپه پخه شوه.

پلار يې و ويل:

راځئ چې شپه جوړه او بيده شوو.

سبا به وختي پا څپرو اودس، لمونځ نه وروسته کړوندو ته به لار شوو.

کار به وکړو.

بيا به تورگل مونږ ته سهار چای راوري او کار به پيل کړي.

ټولو و ويل:

سمه ده!

اوس به بيدو شوو.

ټول بيده شوو.

سهار شو.

د پلان سره سم، کارونه پيل شوو.

تورگل بيده و.

لمر و خوت.

موري هغه پاڅاوه.

بندي مرغه

.....

هغه د کلي ويالي (بيالي) ته لار.

خپل مخ او لاس يې پرېمنځل.

بيا بېرته، کوټي ته راغی.

مور يې چای دم کړی و.

جواری يې په دستر خوان کې تاو کړی و.

چايجوش او دستر خوان يې تورگل ته، په لاس ورکړ.

بيا يوه چکۍ گوره (گره) يې هم هغه ته په جب کې کېښوده.

بيا يې څلور پيالي په کڅورې کې کېښودې او هغه ته يې په بل لاس کې ورکړې.

بيا يې هغه ته و ويل:

ټول به، پټي ته يوسه!

پښو ته دې گوره چې و نه لوبړي.

که نه، هم به ځان ژوبل کړي هم به چای چپه کړي.

کېدای شي ټولې پيالي ماتې کړي.

هغه و ويل:

سمه ده!

سوچ مه کوه!

اوس لږ غټ شوی يم.

بندي مرغه

.....

مور يې و ويل:

سمه ده!

نامي خدا!

خدای دې له بدو سترگو و ساته!

بيا تورگل، روان شو.

د کلا نه، و وت.

بيا بر(بره، پاس) پټي ته لاړ.

چای يې الله ورساوه.

بيا يې سلام واچوه.

پلار يې، هغه سلام ته، و عليکم و ويل.

بيا يې هغه ته و ويل:

چای د لوي پولې پر سر کېږده!

په پيالو کې يې چای واچوه!

دادی مونږ هم درځو.

هغه د پولې په سره دسترخوان اوار کړ.

پيالي يې په دستر خوان کې، کېښودې.

بيا يې پيالي هم پر دستر خوان کېښودې او له چای نه يې ډکې کړې.

بندي مرغه

.....

ټول دستر خوان ته راغلل.

پلار يې وويل:

لاړ شه گوره هم راوړه!

هغه وويل:

گوره مې هم راوړي او په جب کې مې ده.

بيا يې جب ته لاس کړ او گوره يې راوباسه او پر دستر خوان يې کپنوده.

پلار يې گوره واخيسته او په لاسونو يې ماته او بېرته يې پر دستر خوان کپنوده.

بيا ټولو د چای په څښلو پيل کړ.

تورگل هم البته چای وڅښه.

پيا لې يې ټولې او په دستر خوان کې يې کپنودې.

چايجوش يې هم په لاس کې ونيو او کور خوا روان شو.

په لاره کې به ته او ونو څانگو ته به يې کتل.

د ونې په يوې څانگه کې يې، بنکلي مرغی وليده.

هغه شنه او سینه يې سپينه وه.

تر ونې لاندې ودرېد.

د مرغی په ننداره شو.

بندی مرغه

.....

مرغی، تورگل ته یې پام نه وه.

هغې څه ویل او د بوی خانگي نه بلي ته الوته.

الته به یې څو دکېکي تېروی، بیا به بلي ته الوته.

کله به پټي ته کوزه، څه دانه به یې وخوره، بیا به بېرته الوته او ونې ته، تله.

د تورگل مرغی ډېره خوښه شوه.

هغه د ځانه سره و ویل:

دا مرغی چې و نه نیسم، نه کېږي.

ژر، ژر چایجوش، پیالي او دسترخوان یې کورته ورساو.

الته د برنډي پر سر یې کېښودل.

بیا کوټي ته د ننه شو.

بندي مرغه

.....

پټکي يې را واخيستي او په منډه د کلا نه ووت.
هغې ونې ته لار چېرې چې مرغی په کې ناسته وه.
مرغی نه بنکارېده.
بيا يې پټې ته وکتل.
آته هم نه وه.

بندي مرغه

.....

خورا خفه شو.

دبرې ته لار.

الته يې سترگې پر هماغې مرغۍ ولگېدې چې د هغه خوبنه شوي
وه.

بيا يې شاو خوا پټکي کېنوي.

بندی مرغه

.....

خپله يې د ونې ډډ ته پټ شو.

خو دكيكي لانه وي تېرې شوي چې مرغی په پټكي كېناسته او پښه يې په لومي كې ونښته.

هر څه يې كوښښ وكړ چې ځان خلاص، مگر و نه توانېده.

په دې وخت كې د تورگل ورته پام شو.

منډه يې كړه.

هغه يې ونيوه او له پټكي يې خلاصه كړه.

په منډه، منډه كور ته لاړ.

هغه يې په كپس كې واچوه او دروازه يې ټينگه پورې كړه.

بيا يې د كپس اوبه او دانه وكته.

دانه وه، خو اوبه وچې شوې وې.

بيا يې كوزه واخيسته د منگي نه يې په كې اوبه واچوې او د كپس اوخوره يې ډكه كړه.

مرغی به كله يوه خوا منډه كړه او كله به يې بله خوا.

هغه ډېره وارخطا وه.

غوښتل يې ژر تر ژره د كپس نه ووزي.

هغې د ځانه سره څه وپيل.

بيا تورگل مرغی الته پرېښوده او د كلي د باندي شو.

بندي مرغه

.....

دېرې ته لار.

پټکې يې ټولې او بيا کورته يې وپورې.

کوټې ته يې د ننه او بېرته يې په تاخچې کې کېښودې.

بيا برنډې ته لار.

الته پر اوار شوي پوزي کېناست.

دېوال ته يې ډډه وکړه.

مخ يې کېس ته و.

مرغی زور ډډه.

اخوا دېخوا په کېس کې الوته.

هغې به ويل:

خپل وطن – گل وطن

تورگل ډېر خوشحاله شو او له ځانه سره يې و ويل:

څومره ښکلې مرغی ده.

څومره ژر په رېز راغله.

کېدای شي له چا نه خوشي شوي وي.

ځکه رېز کوي.

څو ډکيکې تېرې شوې.

بندی مرغه

.....

مور يې راغله.

تورگل هغې ته سلام واچو.

مور يې د هغه سلام ته وعلیکم و ويل.

بيا هغه خپلې مور ته و ويل:

وگوره!

څه بنکلي مرغی ده.

مور يې و ويل:

چېرې ده؟

هغه و ويل:

په کپس کې ده.

هغې کپس ته وکتل او ويې ويل:

په رېښتيا بنکلي ده.

دا دې له کومه کره؟

هغه و ويل:

دا مي په پټکي کې و نيوه.

هغې و ويل:

تا خو وعده کړې وه چې نورې مرغی نه بنکاروم.

بندی مرغه

.....

تورگل و ویل:

دا ډېره ښکلې وه، طاقت مې را نه غی، نو ځکه مې و نیوه.

مرغی بیا په رېز پیل کړ او ویي ویل:

خپل وطن - گل وطن

تورگل خپلې مور ته و ویل:

گوره څه ښه رېز کوي (بدلي وايي).

بیا مور یې و ویل:

ته پوهېږي چې هغه څه وايي؟

هغه و ویل:

نه!

مور یې و ویل:

هغه وايي:

خپل وطن - گل وطن

بیا تورگل و ویل:

ته څه پوه شوي؟

هغې و ویل:

زه لږ، لږ د مرغیو په خبرو پوهېږم.

بندی مرغه

.....

اوس وخت، د مرغانو د هگيو او بچيانو وخت دی.

دا خوشي کړه چې لاره شي.

هغه و ويل:

نه!

دا ډېره ښکلې ده.

داسې مرغی ډېره لږه، پيدا کېږي.

بيا به يې له کومه ونيسم.

مور يې و ويل:

دا مرغی د همدې سيمې دي.

چېرته لرې نه ځي.

مور يې و ويل:

ښه به دا وي چې هغه خوشي کړي.

بيا هغه، خپل کار پسې لاره.

تورگل هم د باندې او خپلو همزولو ته يې کېسه وکړه.

هغوی ټول د مرغی ليدو ته راغلل.

هر يوه به ويل:

څه ښکلې مرغی ده.

بندې مرغه

.....

بايد و ساتل شي.

ورځ تېره، بيا ماښام شو.

شپه ورسېده.

پلار او وروڼه يې هم کورته راغلل.

تورگل هم له ډاره (وېرې) هغوی ته د مرغی په هکله څه و ونه ويل.

د مورې هم له ياده و واته، ځکه هغه ډېره ستړې شوې وه.

شپه شوه.

د شپې ډوډۍ د نورو شپو په شان وخورل شوه.

بيا چای جوش او وخورل شوو.

هر يوه په خپلو ټاکل شويو ځايونو کې بیده شوو.

تورگل هم په خپل ځای کې، بیده شوو.

څو دکيکي تېرې شوي.

هغه خوب وليد چې مرغی غواړي هغه خپلې سيمي ته بوزي.

هغه ته خپلې هگۍ و بنسټي چې له منځه به لاړې شي.

په خوب کې هغه ومنه چې مرغی خوشي کړي.

د کوټې نه د باندي شو.

کپس ته نږدې شو.

بندي مرغه

.....

مرغی ویننه وه.

هغی ویل:

خپل وطن – گل وطن

بیا بپرته کوټي ته ننوت.

پر خپل خای بیده شو.

په خوب کې یې سهار شو.

له خوبه پاڅېد.

کپس ته لار.

مرغی یې خوشی کړه.

مرغی د کپس نه و وته او پر څانگې کېناسته.

بیا هغه به لږ، لږ الوته او تورگل ته به یې کتل.

مرغی مخکې او تورگل ورپسې و.

ورو، ورو هغه خپلې سیمې ته ورسېده.

بیا تورگل و ویل:

ستا وطن همدا دی؟

هغی و ویل:

لږ نور هم وړاندې لار شوو.

بندي مرغه

.....

بيا مرغي هغه ته و ويل:

دلته ودربره!

هغه ودربد.

بيا مرغي پر يوي خانگي چي د ويالي په منځ کي وه، کښاسته.

د اوبه څپه ډبره شوه.

خانگه ورو، ورو اوبو لاندې کړه.

په دې وخت کي مرغي واو لوته.

څپه لاره او خانگه بيا اوچته شوه.

مرغي بيا په خانگي کښاسته.

هغي به ويل:

خپل وطن – گل وطن

تورگل و ويل:

دا ستا وطن دی.

هغي و ويل:

هو!

دا زما وطن دی.

بيا يي تورگل ته و ويل:

بندي مرغه

.....

راځه زما کور وگوره!

هغه وړاندي لار.

بيا مرغی واولوته او پر يوې ځانگي کښاسته.

بيا يې هغه ته خپلي هگی وبنودې.

هغه و منه.

هغې ته يې و ويل:

بنه شو چې ته مې، خوشي کړې.

که نه ستا هگی به خرابې شوې وي.

مرغی خوشحاله شوه.

اخوا دپخوا به الوته او تورگل به د هغې ننداره کوه.

بيا بېرته ځانگي ته راغله، کومه چې به د اوبو په څپو کې ډوبېده او بېرته اوچتېده.

د تورگل هم د هغې وطن خوښ شو او هغې ته يې و ويل:

ته دلته اوسه چې خوشحاله يې.

زه به بېرته لار شم.

کله ناکله به ستا پوښتنې ته، راځم.

هغې ومنه.

په دې وخت کې هغه په اړخ واوښت او وینن شو.

بندې مرغه

.....

سهار شوی و.

اوا لږه روښانه شوي وه.

د ملایانو آذا نونه تر غوړو کېدل.

د کوتې نه د باندي شو.

وني خوا لار.

کپس ته نږدې شو.

د کپس دروازه يې خلاصه کړه.

مرغی واولوته.

بندي مرغه

.....

په الوتو کي يي هم ويل:

خپل وطن – گل وطن

خپل وطن – گل وطن

بيا هغه هم چي لاره يي په خوب کي ليدلي وه، روان شو.

د مرغی سيمي ته ورسېد.

بيا هماغه خای ته لاړ، کوم چي مرغی به پر خانگي کپناسته او بېرته الوته.

بندی مرغه

.....

بیا د هغې د هغو خای ته لار.

ویې لید چې خالی پر سر بله مرغی ناسته او د هگیو حفاظت کوي.

په دې وخت کې هغه خوشې شوي مرغی راغله او دهغې بلي مرغی نه یې مننه وکړه.

بله مرغی واولوته او بلي خوا لاره.

هغه مرغی بېرته پر خپلو هگیو کېناسته.

تورگل هم خپل کلي ته روان شو.

څه وخت تېر شو.

تورگل به کله ناکله د هگیو سیل ته، ته او نورو همزولو ته به یې څه نه ویل:

بندی مرغه

.....

يوه ورځ لار چې د مرغی هگی وگوري.

يوه هگی ماته بنسکارېده.

هغه خواشینی شو.

له ځانه سره يې وويل:

دا به کوم بل مرغه ماته کړي او غوښتل يې چې هگی وخورې.

کېدای شي په دې وخت کې هغه مرغی راغلي او بله يې شړلې وي.

بيا لږ نږدې شو.

د هگی په منځ کې څه بنسکارېدل.

هغه سور بخونی وه.

سر يې وړاندې کړل.

ويي ليدل چې په هغه کې د مرغی بچی دی.

هگیو سره يې غرض و نه کړ.

بندی مرغه

.....

بیا بپرته کور ته ستون شو.

سبا وختي بیا لار.

ويي کتل چي د مرغی بجي نیمايي له هگی وتی دی.

نورې هگی په خپل حال کي دي.

په دې وخت کي مرغی وچغېده او پر هگیو کپناسته.

تورگل هم بپرته خپل کور خوا ته، روان شو.

بندی مرغه

دوې ورځې تېرې شوي.
د هغه زړه طاقت و نه کړ.
بيا الله لار.
گوري چې دوې بچيان له هگۍ وتلي دي.
مرغۍ چېرې تللي وه.
څو دکيکي هغه، الله ولاړ و.
په دې وخت کې مرغۍ راغله او په خوله کې يې څه وو.
تورگل هم خپل سر نږدې کړ.
گوري چې د مرغۍ په خوله کې چينجۍ دي.
هغه يې نيمايي کړ.
نيم يې يوه بچي او بل نيم يې بل بچي ته ورکړ.

بندي مرغه

.....

بيا بپرته واولته او بيالي پلو(خوا) ته لاره، تر خوبل چينجي راوري.

خو ورخي تپري شوي.

تورگل بيا الته لار.

ويي ليدل چي د ټولو هگيو نه بچي وتي دي.

مرغي خي او راخي.

په خوله کي چينجيان او ملخ راوري او بچيانو ته يي ورکوي.

بچيان هم ورخ تر بلي لوپري.

بندی مرغه

.....

په خاله کې اخوا دپخوا گرځي.

هغوی بېرېري چې له خالي و نه لوېري.

تورگل به کله نا کله الله ته.

د مرغی او د هغې د بچیانو سیل به یې کوه.

لس، پنځلس ورځې تېرې شوي.

د مرغیو بچیان په الوتو شوو.

تورگل بله ورځ الله لار.

گوري چې خاله شته او د مرغی بچیان اولوتې دي.

بندی مرغه

.....

بیا د ویالی خانگي ته لار.

الته یې و لیدل چې مرغی او بچیان یې پر خانگي کنبښي، کوم وخت چې خانگه ډوبېدو ته نږدې شي، هغوی الوحي.

هغه خو دکیکي الته، د هغوی ننداره وکړه.

لمر دود شو.

هغه بېرته، کور ته ستون شو.

تېره شوي کيسه یې خپلې مور، پلار او ورونو ته بیان کړه.

پلار یې و ویل:

بڼه دې وکړ، چې هغه دې خوشي کړه.

له یوې خوا هغه به په کپس کې مرداره شوي وه او له بلې خوا د هغې هگی به هم له منځه تللي وي.

که مونږ په بې رحمۍ سره مرغی ونیسو او ښکاريې کړو، د وخت په تېرېدو سره به ورو، ورو د هغوی نسل له منځه لار شي.

ما خو تا ته مخکې هم ویلي و.

چې په پسرلي او مني کې د مرغانو ښکار کول منعه دی.

خکه چې هغوی د بچیانو وخت دی.

بیا هغه د خپل پلار، مور او ورونو نه، منه وکړه او هغوی ته یې ډاډ ورکړ چې په پسرلي او مني کې به، د مرغانو ښکار بند کړي.

پای

بندی مرغه

.....

د چاپ شویو کتابونو لېست

۱. معماری افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي
- (برای اساتید انستیتوت های تخنیکي و ساختمانی افغانستان)
۴. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
۵. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
۶. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
۷. معماری اصیل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماری شهر کابل (بی بی مهرو)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندی اقلیم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاریه / دنیای انجینری
۱۲. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقیقی با مقیاس معماری
۱۴. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۵. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماری و مهندسی
۱۶. پخسه در افغانستان
۱۷. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
۱۸. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

بندی مرغه

.....

۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چپر ته چي قانون نه شته (گپودي د افغانستان په معماری کې)
۲۶. مدرنه جوما تونه ،، پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه - مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
- (تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی
تخنیک کابل)
۳۴. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او گلچپن (پښتو ناول)
۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم

بندی مرغه

.....

- (جلد اول)
۳۹. برف ها آب ميشود
۴۰. رسم و تخنيک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بودا بنکاري (پښتو ناول)
۴۳. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
۴۴. د اسلامي معمارۍ پيل
۴۵. حيوانات شوخ (ناول به زبان دری)
۴۶. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خيرالله مخدوم
(جلد دوم)
۴۷. د شپېلی مینه (مه ینه) په کچه گری کې (پښتو ناول)
۴۸. حشمت خان د کلا معماري
۴۹. د افغان الک او آذري جلی مینه (پښتو ناول)
۵۰. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
۵۱. د یوی بڼونکي مینان په یوه ټولگي کې (پښتو ناول)
۵۲. د ژرنده گري ماما مینه (پښتو ناول)
۵۳. په اسلامي نظام کې ودانيز پرمختگ
۵۴. شپنه ادې (پښتو ناول)
۵۵. بي زده کړې پوی (پښتو ناول)
۵۶. د مینې تاو (پښتو ناول)
۵۷. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کې تر ټولو نوې او گړندی
کړنلاره د معمارانو او انجینرانو (انجینرانو) له پاره
۵۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خيرالله مخدوم
(جلد سوم)
۵۹. سيدو او عیدو - د کوشنيوالي خواره ملگري (پښتو ناول)

بندی مرغه

.....

۶۰. د یوې میاشتي **ناوې** (پښتو ناول)
۶۱. دڅاڅکو هار (د یوه سړی لنډې کیسې)
۶۲. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانۍ)
۶۳. کوشنۍ سوداگره (پښتو ناول)
۶۴. د کابل ښار معماري - **بي بي مهرو**
۶۵. سرغندوی (ناب، مشهور) پوډري
۶۶. ډارونکی سپلاب (پښتو ناول)
۶۷. خواریکښ قاضي (پښتو ناول)
۶۸. د پخوانیو جوماتونو **توپیر** د نن سره
۶۹. د مور **وژونکی (قاتل)**، (پښتو ناول)
۷۰. د مور مېړه (پښتو ناول)
۷۱. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم
(جلد چهارم)
۷۲. لېونی **ملا** (پښتو ناول)
۷۳. **خوان شهید** (پښتو ناول)
۷۴. **توده برستن** (پښتو ناول)
۷۵. نورک اکا (پښتو ناول)
۷۶. غریبک (پښتو ناول)
۷۷. د ژوند **خوړې** او **ترڅي** (پښتو ناول)
۷۸. الماء [دیارس کلنه فلسطینی انجلی تر نړېدلې ودانۍ (پښتو ناول)]
۷۹. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم
(جلد پنجم)
۸۰. ادبي لښتې / چوب ادبی
۸۱. د ښاروالۍ کاریگر (پښتو ناول)
۸۲. د خاورو لاندې ښار (د عینک مسو کان ته څېرمه)
۸۳. شهرې زیر خاک (نزدیک معدن مس عینک)

بندي مرغه

.....

ساختمان های کانتینری	۸۴
کانتینري ودانی	۸۵
Architecture of Buddhist temple in Kabul city	۸۶
بنکلي هوسی (پښتو کیسه)	۸۷
خره بیزو (پښتو کیسه)	۸۸
سور تنور (پښتو ناول)	۸۹
سپین کارغه (پښتو داستان)	۹۰
لپونی لبوه (پښتو داستان)	۹۱
بندي مرغه (پښتو داستان)	۹۲

بندی مرغه

.....

د کار لاندې کتابونو لېست

۱. هنر خطاطی و میناتورۍ در مراد خانی
۲. هنر کلالی در مرادخانی
۳. بی وخته باران
۴. د ژوند پای

بندې مرغه

.....

د امکان او وخت په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

Captive Bird

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar

Date: September - October /2027

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**